

Nemzetgyalázási perek az ötöstanács előtt

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi törvényszék ötöstanácsa dr. Novák Jenő tanácselnök vezetésével hétfőn délelőtt és délután nemzetgyalázási ügyeket tárgyalott. Elsőnek Ott Péter 66 éves apatini üvegezőmester valótlán hírterjesztése és nemzetgyalázás miatt került a vádlottak padjára. Ott tavaly novemberben egy apatini vegyeskereskedésben arról panaszkodott, hogy a veje, aki hentes, nem tud sertést vágni, mert a csendőrség nem engedi Apatinba szállítani az Őrszálláson vásárolt sertéseket. Ott Péter ekkor a következő kijelentéseket tette: „Ez többet nem fog előfordulni, mert küldöttség ment Budapestre s ezután a felesleges sertéseket nem Budapestre, meg Felsőmagyarországra szállítják, hanem Németországba.” Hozzáfüzte még, hogy a magyarok nem kapnak semmit, mert nem érdemlik meg. Amikor ezt mondta, olyan kifejezéseket is használt, amelyek sértők a magyar nemzetre nézve.

Ott Péter beismerte, hogy az inkriminált kijelentéseket megtette. Hivatkozott arra, hogy az első világháborúban gránátnyomást kapott és emiatt nagyon ideges, ingerlékeny. A sértő kijelentéseket is amiatt felindult állapotban tette meg, hogy a veje nem kapott sertésszállítási engedélyt.

A törvényszék a vádszerint büntetőeljárásban mondotta ki bűnösnek Ott Pétert és 4 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet kiszabásánál súlyosbító körülménynek vették, hogy válságos időkben követte el büntetőeljárását, enyhítőnek, hogy ideges természetű és felindult állapotban tette meg kijelentéseit. Az ítélet jogerős.

Blechl Nándor 21 éves orvostanhallgató, bácskai bogyáni lakos, nemzetgyalázással vádolva került az ötöstanács elé. Blechl március 8-án a Horthy Kollégiumban olyan kijelentéseket tett, ami az ügyészség vádirata szerint kimeríti a nemzetgyalázás tényálladékát. A vádlott kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a vádbeli napon itales állapotban tért haza és szobafarsa Malachowszky László rászólt, hogy csendesesen tegye be az ajtót. Ő erre visszaszólt szobafarsának, azokat a kijelentéseket azonban, amelyeket az ügyészség inkriminál, nem a magyar nemzetre értette, hanem kizárólag szobafarsának adressálta és távol állott tőle, hogy a magyarságot megsértse, anélkül is inkább, mert jó magyarnak vallja magát.

A törvényszék tanuként hallgatta ki Malachowszky Lászlót, valamint a vádlott többi szobafarsát, akik részben terhelő vallomást tettek. Azok a tanúk, akik a jugoszlávai egyetemista korában is ismerték a vádlottat, elmondották, hogy Blechl Nándort mindig magyar érzelműnek ismerték.

A törvényszék az elhangzott tanuvallomások alapján úgy mérlegelte a vádlott kijelentéseit, hogy azok a magyarság összességére vo-

natkoznak, éppen ezért sértők a magyarságra nézve. Az ötöstanács bűnösnek mondotta ki Blechl Nándort nemzetgyalázás vétségében és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Enyhítő körülményként mérlegelték a vádlott bűntetlen előéletét, erősen itales voltát, valamint azt, hogy a jugoszláv éra alatt jó magyar volt és ezért a büntetés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztették.

Haurer Fülöpnek békéscsabai kereskedő ugyancsak nemzetgyalázás vádjára miatt került az ötöstanács elé. Haurer március 6-án összevesztett cselédjével, Márkus Györggyel, amikor annak vadházastársa, Lepsik György azért ment Haurer lakására, hogy Márkusét onnan felmondás nélkül elvigye. Az ügyészség vádirata szerint Haurer-

né a vita hevében a következőket mondotta Márkus Györggynek és Lepsiknek: „Ilyen piszkos, tolvaj magyarokat még nem láttam.”

Haurer kijelentette, hogy nem akart a magyar nemzetre sérteni, szavait nem a magyarságra, hanem kizárólag Márkuséra és Lepsikre vonatkoztatta. A törvényszék dr. Szász Dezső ügyész vádbeszéde és dr. Haberman Gusztáv ügyvéd védőszéles okfejtése után megállapította ugyan Haurer bűnösségét, de nem a vádbeli büntetőeljárásban mondotta ki bűnösnek, hanem becsület-sértés vétségében és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, mivel elfogadta a védelemnek azt az érvelését, hogy Haurer nem a magyarság összességére vonatkoztatta szavait, hanem csak Márkuséra és Lepsikre. Az ítélet jogerős.

Párisi apróhirdetés

Szeret, nem szeret... — Mit játszik a francia rádió

(A Délmagyarország munkatársától) A korábban Darlan, most Laval-párti „Gringore” heteti számát az első oldalon a Franciaországot Madagaszkár időleges elvesztésével ért gyásznak szenteli. A Vichy kormányzata alá tartozó Franciaország nem tud napirendre térni a gyarmatbirodalmat hétről-hétre erővesztések nyomán. Ezen a héten Philipps Henriot irt vezéreikket: „Anglia fizetni fog” és a cikk iniciáljaként Madagaszkár térképrajza szerepel. Amint az ember ezt a rajzot nézi, nem tud szabadulni a hatás alól, hogy ne emlékezzen arra a plakátra, amely 1919-ben jelent meg a budapesti utcákon, rajta látható volt Elzász és a négy részre tépett Magyarország lángoló mesgyékkel, benne az azóta híressé vált jelmondat: „Voulez vous quatre Alsace...”. És Henriot cikke alatt a szokásos heti torzrajz, ezalkalommal ismét Churchilllel a középpontban, amint éppen egy exotikus virág leveleit tépdési és közben ezeket mondja: „Szeretsz?... egy kicsit... nagyon... tüzesen...” És a lehulló, kitépett leveleken a lehulló francia gyarmatok neve: Haiti, Kamerun, Új Kaledonia, Szíria, Saint Pierre, Gabon és amit éppen most tép le a virágról: Madagaszkár... Aztán bent a második oldalon egy meghatott hang emlékeztet: Három évszázada van annak, hogy az első francia gyarmati expedíció hozzájárult a munkához Madagaszkáron... Végezetül pedig entrefilé, amely Laval képével kezdődik és azt mondja, hogy Franciaország megvédi a maga birodalmát.

A háborús beszámoló között most arról ír a „Gringore” katonai szakértője, a legutóbbi ten-

geri csaták bebizonyították, hogy a torpedórombolók a tengeri csaták királyai... Igen dühös cikkben foglalkoznak De Gaulle-lal, ezzel szemben himnikus interjú közöl a lap Labonne ezredesről, akit a harmadik köztársaság felretett, megjegyzi róla Pelle des Forges, hogy Labonne ezredes igazi vezértípus. Vezetőszerepet követel a számára.

Egy fiatal francia tudós, bizonyos Gautheret nevezetű új tanulmányt írt az éhségről, legközelebb mutatja be megfigyelésének eredményeit az Akadémián.

A párisi színházak

Néhány érdekes előadást hoztak az elmúlt héten. A Theatre du Vieux Colombier például Shakespearet játszik, a szerepeket mind egészen fiatal színészek alakították. A Mathurins színház Michel Arnaud új darabját mutatta be: „Természet után”. A nagy párisi filmszínház, a Paramount egy hősiessé filmet játszott Victor Francennel a főszerepben, a címe: „Egy nigeri ember”. A kritikus igen jó alkotásnak tartja.

És a francia rádió

Milyen műsorokat talált ki ezekben az időkben, amikor a rádióállomásoknak kettőzöttön fontos szerepük van. Különösen Franciaországban, a mai viszonyok között. A „Gringore” tele van a nemzeti rádió vezetésének megrovásával, amiért olyan műveket játszik olyan szerzőktől, akik nem mindenben mondhatók azonosnak Laval irányzatával. Például egyenesen csodálkozik, hogyan került a mikrofon elé Paul Claudel egyik darabja a szerző a világon jó ismert író műveiről: „szomorú híres”. Még jobban kikap a francia rádió a laptól azért, mert műsorába iktatta Jules Romains egyik darabját, Romains tudvalevőleg áthajózott Amerikába. Ez aztán igazán erős kávé volt, mondja a beszámoló és azt teszi hozzá, hogy ha így halad a nemzeti rádió igazgatása, akkor el lehet Vichy készülve arra, hogy legközelebb Brenstein, Eve Curie, vagy Pierre Cot szerepel majd a rádióprogramon. A kritikus mérges és csak akkor enyhül-

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

meg valamennyire, amikor arról számol be, hogy a francia rádió legutóbb egy eléggé sikerült Massenet-annepeséget közvetített: marseillet operából. André Pernet, Lucien Locrano, Gergette Frozier énekelt a főszerepeket.

Nizza pedig

a májusi napfényben furdó aranyos és utánozhatatlan Nizza, amely most bizonytalanul tekint át a tőle keletre levő határokon áthalatlanság gyűlése felé, a Promenade des Anglais-n, a Hall du Savoy-ban nagy aukciókat tart, ahol előadásra kerülnek a francia nagypolgárok értékei. Nagyszámban kerülnek aukcióra modern és régi festmények, franciai flamand, spanyol és olasz iskolából, régi butorok, keleti szőnyegek és egyéb értéktárgyak. Előnyös vételi lehetőségek, gazdag kiállítás, érdekes társadalmi összejövetel. Hiába, sok pénz kell Nizzában, különösen azoknak, akik az összeomlás idején otthagyták Párist és egy látszik most Nizzában szeretnék megvárni a háború végét.

A párisi apróhirdetések

megint derűs és kort jellemző képeket mutatnak. Néhány példa a gazdag csoportból:

„Fiatal lány, kedves, vidám és eleven, házasság céljából okos és szerény fiatallembert keres.”

„Fiatal özvegy házasságra lépne gentlemannel, akinek stabil állása van.” (Stabil állás? — teszi hozzá a lap szomorúan.)

„Két nővér, akinek egymillió hozománya van, férjhez menne kitűnő úriemberhez.” (Egyre nagyobb lehetje van ma Franciaországban a házasságra való fiatallembereknek.)

És végül még egy apróhirdetés a esokorból:

„Vajjon van-e még olyan jóházba való úriember, magas, művelt, 30 év körüli, jó elhelyezkedéssel és reményekkel a jövőre, aki feleségül venne egy ideális életre szomjazó ifjú özvegyet? (És a lap egyszerűen utánairja az apróhirdetésnek: Nincs ilyen asszonyom...)”

Az új könyvek között

feltűnést keltett Henri Mondor kötetete Mallarmé életéről. Edouard Aubaneinél megjelent egy új Gonod-életrajz, Guy Ferrant írta, ugyancsak, nagy keletje van, mert igen nagy reklámmal harangozták be. Roger Verel ezzel szemben, aki az 1934-es Concourt-díj nyertese volt „A huri” címmel írt új könyvet. És végezetül arról is be kell számolni, hogy még mindig a legnagyobb boulevard-siker Eugene Sue hírhedt könyve: „Páris rejtelmek”. Nemrég adták ki új köntösben és most a tizenhetedik ezredik példányt hirdetik... A beszámolókból és könyvkereskedésekből ugyancsak, mintha Franciaországban — akár van összeomlás, akár nincs — szinte mindig Könyv Hét van...

Dóczi Sándorné a maga és gyermekei nevében fájdalom-tól megtört szívvel jelenti, hogy férje,

Dóczi Sándor

48 éves korában hosszú szenvedés után f. hó 1-én elhunyt. Temetése f. hó 3-án délután 5 órakor lesz a római temető ravatalozójából.